

FILMY ŚWIATA W POLSCE • POLSKIE FILMY W ŚWIECIE
WORLD CINEMA IN POLAND • POLISH CINEMA IN THE WORLD
CINE MUNDIAL EN POLONIA • CINE POLACO EN EL MUNDO

Agencja Promocji Mañana

Chełmska 21, 00-724 Warszawa, Polska

t/f +48 22 851 10 97, manana@manana.pl

Wujek Boonmee, który potrafi przywołać swoje poprzednie wcielenia

(Uncle Boonmee Who Can Recall His Past Lives)

WKRÓTCE W KINACH

Dystrybucja w Polsce

AP Mañana

reżyseria: Apichatpong Weerasethakul
scenariusz: Apichatpong Weerasethakul
zdjęcia: Sayombhu Mukdeeprom, Yukontorn Mingmongkon, Charin Pengpanich
obsada: Thanapat Saisaymar, Jenjira Pongpas, Sakda Kaewbuadee, Natthakarn Aphaiwonk
produkcja: Illuminations Films, A Kick the Machine Films,
Illuminations Films Past Lives (UK) Production
kraj produkcji: Tajlandia
wersja językowa: tajska
czas trwania: 114 minut
nagrody i festiwale: **MFF Cannes – Złota Palma**

Kilka lat temu przeor klasztoru buddyjskiego znajdującego się niedaleko mojego domu opowiedział mi historię człowieka, który przychodził do świątyni, żeby nauczyć się medytacji. Po jakimś czasie powiedział, że podczas snu zaczęły do niego wracać obrazy poprzednich wcieleń, gdy był, bawołem, krową, a nawet pozbawionym ciała duchem. Dawne życia przelatywały przed jego zamkniętymi oczami jak filmy na ekranie. Tak narodził się pomysł filmu o wujku Boonmee – Apichatpong Weerasethakul

FILMY ŚWIATA W POLSCE • POLSKIE FILMY W ŚWIECIE
WORLD CINEMA IN POLAND • POLISH CINEMA IN THE WORLD
CINE MUNDIAL EN POLONIA • CINE POLACO EN EL MUNDO

Agencja Promocji Mañana

Chełmska 21, 00-724 Warszawa, Polska
t/f +48 22 851 10 97, manana@manana.pl

WUJEK BOONMEE, KTÓRY POTRAFI PRZYWOŁAĆ SWOJE POPRZEDNIE WCIELENIA to tajemnicza i pełna mistycyzmu opowieść o człowieku, który pragnie spędzić ostatnie dni swojego życia wśród bliskich. Pewnego dnia niespodziewanie ukazuje mu się duch jego zmarłej przed laty żony, a następnie syna, choć ten przybywa w nowej zwierzęcej postaci. W ich towarzystwie Boomnee przypomina sobie swoje dawne wcielenia, gromadzą się wokół niego zjawy. Razem z nimi wyruszy w ostatnią, mistyczną wyprawę przez dżunglę. Jej celem okaże się tajemnicza grota na wzgórzu - miejsce, przez które przechodzi się na drugą stronę życia i gdzie Boonmee narodził się po raz pierwszy.

WUJEK BOONMEE... to szósty film artysty, który przybliży i tłumaczy aspekty buddyjskiej filozofii. - *Wierzę w wędrówkę dusz pomiędzy ludźmi, roślinami, zwierzętami i duchami.* - przekonuje Apichatpong Weerasethakul, głęboko wierzący i praktykujący buddysta. W swoim najnowszym filmie przedstawia wizję wszechświata, w którym wszystkie istoty stykają się w jednej, nielinearnej rzeczywistości. Reżyser jest przekonany, że kino oraz fotografia to

media pozwalające człowiekowi odtwarzać swoje poprzednie życia, a także połączyć świat ludzki ze zwierzęcym i duchowym. WUJEK BOONMEE... to film zanurzony w spirytualizmie północno-wschodniej Tajlandii, który wzbogaca dodatkowo animistyczna mitologia buddyjska oraz ludowe wierzenia Tajów, wśród których dorastał Apichatpong. Historia filmowego wujka Boonmee została zainspirowana w 1983 roku książką mnicha buddyjskiego Phry Sripariyattiweti „Człowiek, który potrafi przywołać swoje poprzednie wcielenia”.

Takiego filmu jeszcze nie widziałem – powiedział Tim Burton, przewodniczący jury Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Cannes, które przyznało Złotą Palmę właśnie WUJKOWI BOONMEE... Rzeczywiście, reżyser filmu od lat jest uznawany za największego nowatora i stylistę współczesnego kina. Opowieść o wujku Boonmee... to ostatnia część ogromnego multimedialnego przedsięwzięcia reżysera pod nazwą PRIMITIVE PROJECT stworzonego na zamówienie galerii Haus der Kunst w Monachium. Oprócz WUJKA BOONMEE... składają się na niego dwa filmy krótkometrażowe oraz przestrzenna instalacja PRIMITIVE. Materiał filmowy został zrealizowany w miasteczku Nabua na granicy Tajlandii z Laosem, miejsca znanego z bogatych animistycznych wierzeń lokalnej ludności. Instalacje Apichatponga od dwóch lat goszczą w najbardziej prestiżowych galeriach sztuki na świecie, w tym w British Film Institute oraz Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris.

Reżyser o filmie:

Wierzę w wędrówkę dusz pomiędzy ludźmi, roślinami, zwierzętami i duchami. Historia WUJKA BOONMEE... pokazuje relacje między człowiekiem i zwierzęciem zamazując jednocześnie granicę, która te istoty oddziela. Gdy pokazujemy konkretne zdarzenia poprzez kino, stają się one wtedy częścią wspomnień ekipy filmowej, aktorów, a także widzów. Nowa powłoka (symulowanej) pamięci zwiększa się w doświadczeniu publiczności. Rozumując w ten sposób

tworzenie filmu nie różni się zasadniczo od tworzenia syntetycznych poprzednich żyć. Pragnę zagłębić się w tajniki tej maszyny czasu. Możliwe, że istnieją w niej tajemnicze siły, które czekają aż ktoś je odkryje. Podobnie jak to, co kiedyś nazywano „czarną magią” jest dziś przedstawiane jako naukowe fakty. Dla mnie tworzenie filmu to odkrywanie energii, której jeszcze nie potrafimy właściwie spożytkować. Tak samo jak nie udało nam się jeszcze wyjaśnić działania ludzkiego umysłu.

Interesuje mnie proces destrukcji oraz wymierania kultur i gatunków.

Przez ostatnie lata tajlandzki nacjonalizm, wywołany przez militarne zamachy stanu – doprowadził do konfrontacji ideologicznej w społeczeństwie. Obecnie jedna z państwowych agencji stała się swego rodzaju „moralnym policjantem”, który ma za zadanie zakazywać „nieodpowiednich” działań lub niszczyć ich zawartość. Nie da się oddzielić historii WUJKA BOONMEE oraz jego wierzeń od tego, co dzieje się w moim kraju. Wujek symbolizuje coś, co właśnie zanika, ulega erozji tak jak dawne kino, teatr czy starsze techniki aktorstwa, dla których nie ma już miejsca w dzisiejszej rzeczywistości.

Wywiad z Apichatpongiem Weerasethakulem:

Co jest wyjątkowego w północno-wschodniej Tajlandii? Co zainspirowało cię do zrobienia tego filmu?

Kilka lat temu, kiedy mieszkałem na północnym-wschodzie natknąłem się na wujka Boonmee. Przeor z klasztoru buddyjskiego, który znajdował się nieopodal mojego domu, powiedział mi, że pewien starszy mężczyzna przybył do świątyni by pomagać w jej prowadzeniu i nauczyć się medytacji. Pewnego dnia, ten człowiek – Boonmee – przyszedł do przeora i powiedział mu, że podczas głębokiej medytacji widział jak przed swoimi zamkniętymi oczami, wyświetlały się jego poprzednie życia. Zupełnie jak na filmie. Widział siebie jako bawoła, krowę, a nawet pozbawionego ciała ducha, który włóczył się po północno-wschodnich równinach. Przeor był pod wrażeniem, lecz nie zdziwiło go to, ponieważ Boonmee nie był pierwszą osobą, która opowiedziała o podobnych doświadczeniach. Mieszkańcy wiosek w różnych częściach kraju dzielili się z nim swoimi poprzednimi wcieleniami. Przeor opublikował ich historie w małej książeczce. Na okładce było napisane: „Człowiek, który potrafi przywołać swojej poprzednie wcielenia”. Niestety Boonmee zmarł wiele lat wcześniej, zanim do niej dotarłem.

FILMY ŚWIATA W POLSCE • POLSKIE FILMY W ŚWIECIE
WORLD CINEMA IN POLAND • POLISH CINEMA IN THE WORLD
CINE MUNDIAL EN POLONIA • CINE POLACO EN EL MUNDO

Agencja Promocji Mañana

Chełmska 21, 00-724 Warszawa, Polska
t/f +48 22 851 10 97, manana@manana.pl

We wszystkich swoich filmach widać autobiograficzne wątki. Czy tak samo jest w przypadku WUJKA BOONMEE...?

W porównaniu do książki, w WUJKU BOONMEE... pojawia się wiele moich osobistych doświadczeń. W trakcie pracy nad filmem zrozumiałem, że nie potrafię być wierny oryginałowi! Nie tylko zmieniłem poprzednie wcielenia Boonmee, ale zepchnąłem go niejako na dalszy plan opowieści umieszczając w centrum znanych z moich poprzednich filmów aktorów: Jenjirę i Tonga. Stają się oni świadkami śmierci tego anonimowego człowieka, gdyż film nie opowiada o wujku Boonmee, lecz o moim spojrzeniu na pojęcie reinkarnacji. WUJEK BOONMEE... w naturalny sposób film stał się hołdem dla kina, na którym się wychowałem. Kina, które również obumiera lub jest już martwe. Po raz kolejny też, mój ojciec wśliznął się do filmu. Poddał się niewydolności nerek. Wszystkie części sprzętu medycznego w sypialni Boonmee są wzorowane na sypialni mojego ojca.

Mówiłeś, że film jest pewnego rodzaju hołdem dla kina twojej młodości. Jakie kino miałeś na myśli? Tajskie?

Mam tyle lat, że udało mi się jeszcze obejrzeć telewizyjne show kręcone na taśmie 16 mm. Programy te były kręcone w studio, z mocnym, bezpośrednio padającym światłem. Dialogi szeptano aktorom, którzy potem mechanicznie je powtarzali. Potwory zawsze znajdowały się w ciemności, by ukryć tanie i kiepskie kostiumy. Ich oczy były czerwone, aby publiczność mogła je zauważyć. Wpłynęły na mnie również tajskie komiksy opowiadające prostą historię z duchami w tle. Do dzisiaj są one takie same.

W filmie bardzo wyraźnie zmienia się nastrój i styl opowieści, czasem jest on komiczny lub ironiczny a potem bardzo poważny i wzruszający.

Uwielbiam kiedy filmy są budowane na zasadzie strumienia świadomości, który dryfuje z jednego wspomnienia w drugie. Myślę, że to ważne, by akcentować te zmiany w filmie opowiadającym o reinkarnacji, o wędrownicy dusz.

Duchy oraz bajkowe stworzy pojawiały się już w twoich wcześniejszych filmach, na przykład w CHOROBY TROPIKALNEJ. Jednak w WUJKU BOONMEE... stały się centrum opowieści.

Film opowiada o wierzeniach w rzeczy nie z tego świata, które tak naprawdę są częścią naszego życia. Fascynuje mnie fakt, że im bardziej się starzejemy tym wyraźniejsze stają się wspomnienia z dzieciństwa. Myślę że ciekawość (a może też i strach) przed duchami i innym światem pojawiają się gdy jesteśmy młodzi i kiedy umieramy.

W twoich ostatnich dziełach jest znacznie więcej polityki. Pokazują to sekwencja nieruchomych fotografii, która całkowicie różni się od reszty filmu.

Chciałem umieścić w filmie także wspomnienia z mojej pracy na tym projekcie. Film jest częścią instalacji o nazwie PRIMITIVE PROJECT, w której starałem się uchwycić wspomnienia z regionów północno-wschodnich. Pracowałem nad nią z nastolatkami z wioski, o brutalnej, politycznej przeszłości. Zbudowaliśmy razem statek kosmiczny i różne dekoracje. Stworzyliśmy także film krótkometrażowy LIST DO WUJKA BOONMEE, w którym przeszukaliśmy wioskę, by znaleźć odpowiednie miejsce do nakręcenia filmu fabularnego. Moje doświadczenia z tej wioski są powiązane z historią wujka Boonmee. To miejsce, gdzie

FILMY ŚWIATA W POLSCE • POLSKIE FILMY W ŚWIECIE
WORLD CINEMA IN POLAND • POLISH CINEMA IN THE WORLD
CINE MUNDIAL EN POLONIA • CINE POLACO EN EL MUNDO

Agencja Promocji Mañana

Chełmska 21, 00-724 Warszawa, Polska
t/f +48 22 851 10 97, manana@manana.pl

uwidaczniają się wspomnienia. Chcę je połączyć z człowiekiem, który wszystko pamięta, w sekwencji fotografii wspomnienia moje w wujka Boonmee łączą się.

Primitive Project:

WUJEK BOONMEE, KTÓRY POTRAFI PRZYWOŁAĆ SWOJE POPRZEDNIE WCIELENIA powstawał jako integralna część instalacji PRIMITIVE PROJECT. Wszystkie projekty, które się na nią składają powstały w prowincji Isan w północno-wschodniej Tajlandii. Oprócz WUJKA BOONMEE, Apichatpong przygotował wiele prac wspólnie z nastolatkami z wioski Nabua. Należy do nich siedmio-ekranowa instalacja *Primitive*, jedno-ekranowa instalacja *Phantoms of Nabua*, początkowo zamówiona jako trwała prezentacja on-line na stronie internetowej www.anitameprojects.com, a także film krótkometrażowy LIST DO WUJKA BOONMEE. Artysta stworzył również, we współpracy z magazynem kulturalnym Edizioni Zero z Mediolanu, album o nazwie CUJO, w którym znalazła się dokumentacja oraz zdjęcia z projektów realizowanych w prowincji Isan.

Instalacja oraz filmy krótkometrażowe zostały zamówione przez galerię Haus der Kunst w Monachium, fundację FACT (Foundation for Art and Creative Technology) z Liverpoolu, gdzie projekt Primitive został pokazany w 2009 roku, a także galerii internetowej Animate Projects z Londynu. Wszystkie instalacje wyprodukowały firmy Kick the Machine Films oraz Illuminations Films.

Apichatpong Weerasethakul urodził się w Bangkoku w 1970 roku, dorastał w Knon Kaen w północno-wschodniej Tajlandii. Ukończył uniwersytet w Khon Kaen, gdzie zdobył dyplom z architektury, studiował też w The Art Institute of Chicago na wydziale Fine Arts in Filmmaking. Pierwsze krótkie filmy video zaczął tworzyć już w 1994 roku, sześć lat później nakręcił swój debiut fabularny MYSTERIOUS OBJECT AT NOON. Od 1998 roku Weerasethakul stworzył wiele instalacji artystycznych a wystawy jego prac były pokazywane na całym świecie. Jego dzieła oparte są bardzo często na nielinernej narracji połączonej ze wspomnieniami i subtelnymi odwołaniami do społecznych i politycznych tematów. W 1999 roku reżyser założył własną firmę producencką o nazwie Kick the Machine Films, za pomocą której promuje eksperymentalne i niezależne kino. Firma ta wyprodukowała wszystkie jego filmy fabularne.

W 2008 roku artysta rozpoczął łączące wiele gatunków sztuki dzieło o nazwie PRIMITIVE PROJECT, którego częścią jest WUJEK BOONMEE, KTÓRY POTRAFI PRZYWOŁAĆ SWOJE POPRZEDNIE WCIELENIA. Rok później Apichatpong Weerasethakul i jego dzieła zostały opisane w monografii wydanej przez Australijskie Muzeum Filmu.

FILMY ŚWIATA W POLSCE • POLSKIE FILMY W ŚWIECIE
WORLD CINEMA IN POLAND • POLISH CINEMA IN THE WORLD
CINE MUNDIAL EN POLONIA • CINE POLACO EN EL MUNDO

Agencja Promocji Mañana

Chełmska 21, 00-724 Warszawa, Polska

t/f +48 22 851 10 97, manana@manana.pl

Za swoje filmy oraz projekty artystyczne Weerasethakul zdobył uznanie wśród koneserów sztuki, a także wiele prestiżowych nagród na festiwalach filmowych. Za obraz BLISSFULLY YOURS otrzymał nagrodę w sekcji *Un Certain Regard* na MFF Cannes w 2002 roku, a dwa lata później Nagrodę Jury w konkursie głównym Cannes 2004 za film CHOROBA TROPIKALNA. Wujek Boonmee przyniósł mu najważniejsze trofeum canneńskiego festiwalu – Złotą Palmę.

FILMOGRAFIA:

Filmy fabularne:

2010 WUJEK BOONMEE, KTÓRY POTRAFI PRZYWOŁAĆ SWOJE POPRZEDNIE WCIELENIA
2006 SYNDROMES AND CENTURY
2004 CHOROBA TROPIKALNA
2003 THE ADVENTURE OF IRON PUSSY
2002 BLISSFULLY YOURS
2000 MYSTERIOUS OBJECT AT NOON

Wybrane filmy krótkometrażowe:

2009 A LETTER TO UNCLE BOONMEE
2008 VAMPIRE / MOBILE MEN
2007 LUMINOUS PEOPLE
2006 THE ANTHEM
2005 WORDLY DESIRES

Wybrane instalacje artystyczne:

2009 PRIMITIVE PROJECT
2007 MORAKOT/ PALACE /UNKNOWN FORCES
2006 FAITH
2005 GHOST OF ASIA
2005 WATERFALL

Materiały prasowe:

<ftp.manana.pl>

login i hasło: manana